

İhracat Bedellerinin Yurda Getirilme Zorunluluđuna İlişkin Usul ve Esaslar

6 Eylül tarihli Dünya Gazetesinde yayımlanan “İhracat Bedellerinin Yurda Getirilme Zorunluluğu Yeniden Getirildi” başlıklı yazımızda açıklandığı üzere; Hazine ve Maliye Bakanlığı ”**ihracat bedellerinin yurda getirilmesi**” konusunda düzenleme yapmış ve buna ilişkin **2018-32/48** sayılı **Tebliğ** 4 Eylül 218 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Anılan Tebliğ düzenlemelerine göre;

- Türkiye’de yerleşik kişiler tarafından gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin bedeller, ithalatçının ödemesini müteakip doğrudan ve gecikmeksizin ihracata aracılık eden bankaya transfer edilecek veya getirilecektir. **Bedellerin yurda getirilme süresi fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günü geçemeyecektir.** Keza, **söz konusu bedellerin en az %80’inin bir bankaya satılması zorunludur.**
- İhracat bedellerinin beyan edilen Türk parası veya döviz üzerinden yurda getirilmesi esas olup, Türk parası üzerinden yapılan ihracat karşılığında döviz getirilmesi mümkündür.
- İhracat bedelinin yolcu beraberinde efektif olarak yurda getirilmesi halinde gümrük idarelerine beyan edilmesi zorunludur.

Anılan Tebliğ **4 Eylül 2018** tarihi itibariyle yürürlüğe girmiş olup, Tebliğ hükümleri yürürlük tarihinden itibaren **6 ay süresince geçerlidir.** Ancak, Türkiye’de yerleşik kişilerce **bu Tebliğin yürürlükte bulunduğu süre içinde fiili ihracı gerçekleştirilen ihracat işlemlerine ilişkin** bedel getirme süresinin bu Tebliğin yürürlükten kalktığı tarihten sonra sona ermesi halinde, bu Tebliğ hükümleri uygulanmaya devam edilecektir.

Anılan yazımızda bu Tebliğin uygulanmasına yönelik Bakanlıkça belirlenecek usul ve esasların Merkez Bankasınca ilan edileceği, uygulamada anılan ilanların da dikkate alınması gerekeceği açıklanmıştı. Merkez Bankası **7 Kasım 2018** tarihinde yürürlüğe giren “**İhracat Genelgesi**” ile söz konusu **usul ve esasları** düzenlemiştir.

Anılan Genelgede, Tebliğin yürürlük tarihinden önce fiili ihracı yapılmış olan ihracatlara bu Tebliğle getirilen düzenlemelerin uygulanmayacağı ifade edilmiştir.

Anılan Genelgede yer alan ve söz konusu yazımızda açıklanan hususlara ilave olarak açıklanması gereken, **diğer özellikli düzenlemeler de şöyledir:**

- İhracat bedellerinin yurda getirilme süresi fiili ihraç tarihinden itibaren azami 180 gündür. Söz konusu bedellerin en az %80’inin bir bankaya satılması zorunludur. **Ancak,** ihracat bedeli dövizlerin **yurda getiriliş tarihinde bankaya satılması zorunlu olmayıp,** 180 günlük süre içerisinde kalınması şartıyla, **sonraki bir tarihte bankaya satılması mümkündür.**
- İhracat işlemlerine ait sözleşmelerde bedellerin tahsili için **fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günden fazla vade öngörülmesi durumunda,** bedellerin yurda getirilme süresi **vade bitiminden itibaren 90 günü geçemez.** Öngörülen vadenin

tespiti için ihracatçının **yazılı beyanı**yla birlikte vade içeren **sözleşmenin** ya da vadeyi tevsik niteliğini haiz **proforma fatura** veya **poliçenin** aracı bankaya ibrazı zorunludur.

- **Serbest bölgelere yapılan ihracat** işlemleri de 2018-32/48 sayılı Tebliğ hükümleri kapsamındadır.
- **İran ve Suriye'ye yapılan ihracat** işlemleriyle ilgili olarak 2018-32/48 sayılı Tebliğin 3 üncü maddesinin birinci fıkrası uygulanmaz. **Dolayısıyla**, anılan ülkelere yapılan ihracat işlemlerine ilişkin;
  - bedellerin fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içinde yurda getirilmesi,
  - söz konusu bedellerin en az % 80'inin bir bankaya satılması

zorunluluğu yoktur.

- İhracat bedelinin yolcu beraberinde **efektif** olarak yurda getirilmesi halinde gümrük idarelerine beyan edilmesi zorunludur. Bu durumda Gümrük İdarelerince onaylı **Nakit Beyan Formu (NBF)** düzenlenir. **NBF konusu efektifin ihracat bedeli olarak alışının yapılabilmesi için;**
  - a) NBF'nin düzenlenme tarihinden itibaren 30 gün içinde bankalara tevdi edilmesi,
  - b) NBF'nin "Geliş Sebebi" bölümünde efektiflerin getirilme sebebinin ihracat ile ilgili olduğunu belirtir bir ifadenin kayıtlı olması,
  - c) İhracat bedeli başkası adına getiriliyorsa NBF'nin ilgili kısımlarının bu hususu belirtecek şekilde doldurulması veya bu hususun açıklama olarak NBF'de yer alması,
  - ç) Tevdiat sırasında NBF'yi ibraz eden şahsın kimlik tespitinin yapılması,
  - d) İhracatçının ihracat işlemiyle ilgili yazılı beyanı, işlemin niteliğine göre proforma fatura, satış sözleşmesi, kesin satış faturası veya GB'nin yanı sıra ihracatçı veya ithalatçının yazılı beyanında NBF'de kimliği belirlenen şahıs ile NBF sahibi ihracatçı ve ithalatçı arasındaki illiyet bağının belirtilerek bankalara ibraz edilmesi,
  - e) NBF'de kayıtlı efektif tutarının tamamen DAB'a bağlanması halinde, NBF aslının ilgisine iade edilmeyerek bankalar tarafından alıkonulması, kısmen bağlanması halinde ise, NBF aslı üzerine DAB'a bağlanan tutara ilişkin not düşülerek fotokopisi alındıktan sonra aslının ilgisine iade edilmesi,

gerekir.

Üçüncü kişilerce getirilen efektifin ihracatçı adına alışı, tevdiatın ihracatçının kendisine veya hesabına yapılması şartıyla mümkündür.

İhracatçının hesabına transfer edilen ihracat bedelinin, bankadan efektif olarak alınması halinde bu efektifin başka bir banka tarafından ihracat bedeli olarak alışı,

bu efektiflerin yurt dışından geldiğine ilişkin aracı banka yazısının ibrazı veya alış işlemini yapacak bankaca efektif konusu dövizlerin havale olarak geldiğinin bankadan teyidinin alınması kaydıyla yapılır.

- **Hizmet ihracatı**, transit ticaret, Türkiye’de ikamet etmeyenlere özel fatura ile yapılan satış, Türkiye’de ikamet etmeyenlere KDV hesaplanarak yapılan satış ve mikro ihracat(*Mikro İhracat; posta yolu ve hızlı kargo taşımacılığı kapsamında gönderilen bazı mallara ilişkin ihracatlardır*) işlemlerinde **bedellerin tamamının tasarrufu serbesttir**.
- Suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanına yönelik mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ihracat bedellerinin bankacılık sistemiyle doğrudan ülkemize transferinin mümkün olmadığı **Afganistan, Irak ve Libya**’ya yapılan ihracat işlemlerinde ihracat bedelinin bankalarca tahsilinin;
  - a) İthalatçının Türkiye’deki bankalarda bulunan hesaplarından transferi yoluyla veya
  - b) İhracat bedelinin, ihracat işlemiyle ilişkisi kurulmak şartıyla, üçüncü bir ülkeden bankalar aracılığıyla transferi yoluyla veya
  - c) İhracatçının yazılı beyanının yanı sıra işlemin niteliğine göre satış sözleşmesi ya da kesin satış faturası (veya proforma fatura) ile Gümrük Beyannamesi ibraz edilmek kaydıyla NBF aranmaksızın efektif olarak

yapılması mümkündür.